

Brev dato: 13-01-2022
Sagsnr. 2022 - 1116
Akt. nr. 18995867

Uunga:
Anna Wangenheim, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasorta

Postboks 1614
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
E-mail: nap@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

§ 37 naapertorlugu apeqquteqaammut nr. 187-imut WHO-mut tunngasumut akissut

Asasara Anna Wangenheim,

Inatsisartut Suleriaasianni § 37, imm. 1 naapertorlugu apeqqutinnut Naalakkersuisut qujapput.

Akissutit apeqqutigineqartut kingornanniipput:

1. Naalakkersuisut nassuiarsinnaavaat, piginnaasat suut aningaasatigullu kingunissai suut pisariaqartinneqassanersut, Kalaallit Nunaat WHO-mut ilaasortanngorpat?

a) Pisortat allaffeqarfiat qanoq annertutigisumik annertusisariaqassava, Kalaallit Nunaat WHO-mut ilaasortanngussappat?

UKA 2021-mi ullormut oqaluuserisassaq nr. 172-mi sammeneqarpoq Nunat Killiit Avannarliit Siunnersuisoqatigiivisa inassuteqaataat "Kalaallit Nunaata Savalimmiullu Naalagaaffiit Peqatigiit Nunarsuaq Tamakkerlugu Peqqissuunissamut Suleqatigiiffiannut WHO-mut ilaasortanngorlutik ilanngutsinneqarnissaannik suliniuteqaqqullugit Savalimmiuni, Kalaallit Nunaanni aamma Islandimi Naalakkersuisut Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiata kaammattorpai". Taamaalilluni apeqqut pineqartoq tassaavoq peqataasutut ilaasortanngorniarneq siunertaralugu kiisalu pisussaaffittuunngitsaq sulisoqalernersoq.

WHO-mut peqataasutut ilaasortat namminneq sinniisuutitaqarsinnaatitaapput WHO-p ukiumoortumik nunarsuarmi peqqissutsimut ataatsimeersuarnerani taasisinnaatitaanatik oqaaseqarsinnaatitaallutik kiisalu oqaluuserisassanik siunnersuuteqarsinnaatitaallutik. Pisinnaatitaaffiit taakku aamma nunarsuarmi peqqissutsimut ataatsimeersuarnermi suleqatigiissitanut ataatsimiititalianullu tamanut atuupput, Eksekutiv- aamma Nominerings-komiteet minillugit. Taakku saniatigut peqataasutut ilaasortat tamakkiisumik ilaasortatuulli ukiumut ilaasortaanermut akiliuteqartartussaapput. Ilaasortaanermut akiliut nunap TAN-ia naapertorlugu naatsorsorneqartarpoq nunat ataasiakkaat ineriartornermut unammilligassai isiginiarlugit. Danmark taamaalilluni akiliisarpoq (1,34 mio. USD miss.), peqataasutullu ilaasortat Puerto Rico aamma Tokelau akiliisarlutik (10.000 USD miss.).

Kalaallit Nunaat WHO-mut peqataasutut ilaasortanngussagaluarpat pisinnaatitaaffinnut aningaasaqarnikkullu isumalluutininik sunik pisariaqartitsisoqalissanersaq oqaatigiuminaappoq. Tamanna aamma Kalaallit Nunaata anguniagaa ilaatigut tunngaviussamat. Minnerpaamik nalunaaruteqartussaaitaanermik eqquutsitsisoqassaaq (ass. peqqissutsimut tunngasunik kisitsisit) kiisalu Genevemi ukiumoortumik ataatsimeersuarnermut immikkut ataatsimiinnernut peqataanissamut qularnaarinerit. Taakku saniatigut

minnerpaamik naatsorsuutigineqassaaq ukiumut qulit missaannik nunarsuarmi peqqissutsimut ataatsimiiqqartarnissaa ukiup ingerlanerani piffissani marlunni pingasuniluunniit agguarsimasunik.

Nunarsuarmi peqqissutsimut ataatsimeersuarnerni nunat ilaasortaasut aallartitaasa amerlassusaat assigiinngiiaartarput, taamaalillutik nunat annerit inunnik 20-nik sinnilinnik aallartitaqartarlutik, nunallu minnerpaat piitsuunerpaallu ataatsimik marlunnilluunniit aallartitaqartarlutik. Island nalinginnaasumik aallartitai inuit qulit missaanniittarput.

Aallartitali assigiisutigaat aallartitat atorfilittanit/immikkut ilisimasalinnit nunat ilaasortaasut Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfiinit nunanullu allanut sullissivinnit aallartitat aamma peqataasarlutik. Nunat ilaasortaasut amerlasuut aallartitaat Naalagaaffiit Peqatigiinni aallartitaqarfiinit aalajangersimasuneertuupput.

Taamaattoq nalunaarusiortussaaitaanermut tunngatillugu taakkuninnga eqquutsitsiniarnermi annertuumik suliaqartoqassasoq naatsorsuutigineqassaaq, tassungalu ilaallutik kisitsisitigut paasissutissat. (Ass. tassaasinnaapput nunarsuarmi Covid-19-imik tuniluuttoqarnerani tunillatsittut amerlassusaannik ingerlaavartumik nalunaaruteqartarneq imaluunniit toqquteqarsimanernut paasissutissat nalunaarutigineqartarnerat). Kiisalu WHO-mi ataatsimiinnernut atatillugu kiisalu suliniutaasunut assigiinngitsunut ingerlaavartumik allakkatigut akissuteqartarnernut ilanngussaartarnernullu tunngatillugit Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfimmi kiisalu piareersaanernut, ataqatigiissaarinernut nalunaaruteqartarnernullu suliaqartussanik amerlasuunik atuisoqartariaqartassaaq.

Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu aamma Nunani Avannarlerni Naalackersuisoqarfik Peqqinnissamut Naalackersuisoqarfik akissummut ilassuteqaqqullugit piunasaqarfivaa, akissutaallu ataani imaappoq:

“Kalaallit Nunaat qallunaat ilaasortaanerisigut WHO-mi suliaqarfinnut peqataasinnaammata oqaatigineqassaaq. Tassunga atatillugu oqaatigineqarsinnaavoq Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfik Peqqissutsimut Ministeriaqarfik ingerlaavartumik oqaloqatigisarmagu siulersuisunut ataatsimiinnernut, nunarsuarmi peqqissutsimut tunngasunik ataatsimiinnernut kiisalu Nunarsuup Immikkoortuinut suleqatigiissitaliami ataatsimiinnernut tunngatillugu. Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfik sulisorisinnaasat aallaavigalugit peqataasarpoq. Taakku saniatigut Nunatta Nakorsaaneqarfia sakiilluut pillugu toqqaanartumik WHO-mut ukiumoortumik paasissutissanik nassiussaqtarpoq.”

2. Allaffissornikkut aningaasatigullu suut kingunerissavai Namminersorlutik Oqartussanut, kommuninut namminersorlutillu inuussutissarsiuteqartunut WHO-mi ilaasortaalermermi?

Kommunit namminersorlutillu inuussutissarsiutillit Kalaallit Nunaata WHO-mut ilaasortaananeranut atatillugu pisussaaffilersorusunngillat. Namminersorlutik Oqartussat eqqarsaatigalugit - apeqqummut 1-imut akissutit takukkit.

3. Naalackersuisut WHO-mut ilaasortanngornermi suut naatsorsuutigaat?

Naalackersuisut naatsorsuutigaat peqataasutut ilaasortaasoqassappat nammineq pisussaaffiit amerlanerusut sulisunillu amerlanernik atuiffiunerusut pisariaqartinneqassasut. Naalackersuisut taamaamat WHO-mik toqqaannarnerusumik suliniuteqarnerullunilu suleqateqarnermut piumasqaataasussanut sanilliullugit pitsaaqutit akornutillu pillugit misissuiniarput.

4. Ilaasortaalermermi Kalaallit Nunaat sutigut pituttussava?

Peqataasutut ilaasortanngornermi WHO-mi isumaqatigiissut/ tunngaviusumik inatsit pituttuiffiusumik ataqqillugulu malissavaa, kiisalu ingerlaavartumik nunarsuarmi peqqissutsimut ataatsimeersuarnerni aalajangiinerit ilanngullugit eqqarsaatigalugit, nunarsuarmi innuttaasut qularnaarniarlugit suliniutaanut pisussaaffii eqqarsaatigalugit, matumanilu nammineq inuttanut, sapinngisamik pitsaanerpaamik peqqissuunissamut anguneqarsinnaasut kiisalu tassunga tunngasunik nunat tamalaat akornanni suleqatigiinnermut ilassuteqartarlunilu peqataaneq eqqarsaatigalugit.

5. Naalackersuisut nalunaarutigisinnaavaat maannakkut Danmarkip ilaasortaaneratigut Kalaallit Nunaata ilaatinneqarnerani suna assigiinngissutaassanersoq, Kalaallit Nunaat Danmarkip avataatigut ilaasortanngorneratigut/ilaasortanngussappat?

Apeqqummut 1-imut akissut takuuk.

6. Kalaallit Nunaata WHO-mut peqataalernissaa Naalackersuisut qaqugu pisussatut naatsorsuutigaat?

Naalackersuisut maanna WHO-mut suleqatigiilluni ilaasortaanissamut qinnuteqarnissaq pilersaarutiginnngilaat. Naalackersuisut UKA2021-mi oqaluuserisassaq nr. 172-p akuersissutiginera tunuliaqutaralugu suleqatigiilluni ilaasortaanermi iluaqutaasinnaasut akornutaasinnaasullu misissussavaat, soorluttaaq apeqqummut 3-mut akissummi taamaattoq.

7. Naalackersuisut suliamut tunngasunik soqutiginaatilinnik allanik paasissutissiisinnaappat?

UKA2021-mi oqaluuserisassaq nr. 172 - siunnersuut Kalaallit Nunaata Savalimmiullu Naalagaaffiit Peqatigiit Nunarsuaq Tamakkerlugu Peqqissuunissamut Suleqatigiiffiannut WHO-mut ilaasortanngorlutik ilanngutsinneqarnissaannik Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiivisa inassuteqaataannut nr.3/2020-mut tunngasoq – Inatsisartuni 17. november 2021-mi akuersissutigineqarpoq 19-init akuerineqarluni marlunnillu akerliuffigineqarluni. Naalackersuisut taamaammat qinigaaffimmi uani WHO-mut peqataalluni ilaasortanngornissap pitsaaqutai akornutaalu qulaajarniarlugit tamakkiisumik misissueqqissaarisumik suliamik aallartitsiniarput apeqqummut 3-mut akissutinit takuneqarsinnaasutut.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Naalackersuisut sinnerlugit

Kalistat Lund